

Hostals, fondes i hotels a Girona

Fa un any s'estrenava la col·lecció «La gent de Girona» impulsada per l'equip de l'Editorial Gavarres, sempre a la recerca de nous productes arrelats al territori i la seva gent. Aquest nou projecte és un intent de trobar una nova manera de presentar, una nova mirada, a la història viva de la ciutat de Girona. Ara fa un any es va presentar el llibre coordinat per Albert Reixach Salasobre Metges, clíniques i hospitals, Història de la medicina a la ciutat de Girona amb el testimoni de 44 famílies mèdiques (Cassà de la Selva, Editorial Gavarres, desembre de 2016).

Ara s'acaba de publicar i de presentar el número 2 de la col·lecció coordinat per Lluís Serrano sobre Hostals, Fondes i Hotels. Dels hostals medievals a l'hotel del Centro, passant per la fonda Casa Marieta i fins als establiments actuals (Cassà de la Selva, Editorial Gavarres, desembre de 2017), amb una introducció del periodista Salvador García Arbós i textos en els apartats més monogràfics de Mar Bosch, Mònica Cabruja, Jordi Nierga, Josep Pastells, Guillem Saló i fotografies de Rafel Bosch i dels riquíssims arxius gironins com el CRDI de l'Ajuntament de Girona i l'Inspai de la Diputació.

Els responsables de l'editorial anuncien ja per l'any vinent el volum 3 de la sèrie dedicat als arquitectes i aparelladors.

Una primera cosa que podem dir tant d'Albert Reixach com de Lluís Serrano és que es tracta de dos historiadors de la que he anomenat diverses vegades «factoria UdG» i que en aquests dos llibres d'encàrrec demostren el seu ofici d'historiadors i la seva familiaritat amb els arxius, les fonts i la metodologia de la recerca.

Si ens centrem ara en el llibre sobre les fondes, els hostals i els hotels hem de dir que Lluís Serrano ha construït l'estructura bàsica per a la interpretació de l'acollida de visitants a la ciutat al llarg de la història i per la tradició de les cases de menjars i l'ha sapigut encaixar en una interpretació general de les transformacions i els canvis de la ciutat des dels temps medievals fins als temps presents. Hi destaca el paper de parada i fonda de la Via Augusta, el paper de l'acollida en una ciutat estratègicament fundada en el pas del que seria més endavant el camí ral. Des de la visió del gironí Francesc Eiximenis per als temps medievals fins a la impressió que tingué de la Fontana d'Or el baró de Maldà al costat de les fondes de l'època moderna. Les fondes vinculades al creixement urbanístic i a la celebració a la ciutat de fires i mercats s'il·lustra amb textos de Josep Pla fins que arribats al segle XX i després de les dificultats dels anys de la guerra i la postguerra s'explica el desenvolupament d'una oferta hotelera i turística que experimentaria una nova batzegada de canvi a partir dels darrers anys vuitanta que ha mantingut un bon ritme fins a l'actualitat. Amb una adequada exploració de les guies de la ciutat i d'altres fonts Lluís Serrano pot aportar els canvis en el cens de les cases d'hostalatge de la ciutat al llarg del segle XX.

Més enllà de l'interès històric i social els gironins trobaran en aquest llibre referències diverses que els permetran l'evocació de la vida de moltes famílies, dels dinars dels diumenges, de les festes i dels esdeveniments socials i esportius celebrats en diferents d'aquests establiments.

Unes mostres ben personals: En el cas de l'Hotel Fornells Park mentre va estar obert hi vaig assistir a desenes d'àpats des de casaments fins a les festes de l'esport i encara ara si penso amb el Fornells Park em ve a la memòria el gust dels bunyols de poma i crema cremada que tot i no ser gaire llaminer em tornaven boig. Vull fer esment també del restaurant Rosaleda, vinculat a en Juli Lara i a la família Nicolazzi, amb tot el que representa i ha representat l'hotel Peninsular, el bar Savoy i el restaurant Rosaleda a la Devesa d'on tinc les fotografies d'un dels pocs dinars de retrobament amb els companys de batxillerat de l'Institut. Finalment vull reportar aquí com després d'haver visitat a l'Hotel del Centro a mossèn Tomàs Noguer per resoldre un problema d'un dia que em va enganxar in fraganti sense saber-me la lliçó (em va preguntar dos dies seguits) i després que l'hotel hagués tancat vam tenir l'oportunitat des de l'Ajuntament de comprar l'edifici i assegurar d'aquesta manera una continuïtat dels serveis centrals de l'Ajuntament en el nucli històric defugint d'aquesta manera la moda tan freqüent a l'àrea metropolitana de construir nous edificis municipals reduïts a edificis d'oficines. Cal Ros, ca la Marieta, la fonda i els restaurants Perich i tans altres em venen al cap mentre llegeixo el llibre. També ca la Quima amb una adreça que primer era Mercadal 10 i més endavant pels canvis en el nomenclàtor seria un establiment del carrer de Santa Clara.

M'agradaria justament acabar amb ca la Quima i aportar un detall concret de la vigilància severa que s'exerci sobre aquests establiments durant la més immediata postguerra i que m'han fet arribar uns familiars de la persona denunciada. El document és prou explícit:

«(Amb l'escut de l'àliga) Gobierno civil de la Provincia, Gerona. Negº 796 (Duplicado). (Adreçat al peu a la Sra. Doña Joaquina Roca Bosch. Mercadal nº 10. Ciudad): 'Vista la denuncia formulada contra V. como dueña de la casa de comidas La Quima, sita en la calle de Mercadal número 10, de esta capital, por negarse a servir comida a funcionarios que prestan servicio en la Comisaría de Investigación y Vigilancia, haciéndolo en tono inadecuado y procediendo momentos después en forma distinta con tres pasajeros naturales de esta región a los que atendió solícitamente, habiéndose observado su resistencia a dar de comer a personas que no son de su agrado, contribuyendo con este hecho a obstaculizar la normalización de la vida local;

En uso de las atribuciones que me confiere el Decreto-Ley de 16 de febrero de 1937, he resuelto imponer a V. una multa de quinientas pesetas, que deberá hacer efectiva en el plazo de cuarenta y ocho horas, debiendo ingresar el 33% en la cuenta corriente «Multas y Fianzas' de este Gobierno Civil, en el Banco de España, de esta ciudad, y el 67% restante en papel de pagos al Estado, previniéndole que contra esta providencia puede elevar el oportuno recurso de revisión, dentro de los ocho días a partir del de la notificación.

Dios guarde a V. Muchos años. Gerona 13 de marzo de 1939 III (A.T). El Gobernador Civil».

Amb un segell del Govern civil i una nota manuscrita que diu « Notificado el 17 de Marzo de 1939. El agente».

Els familiars tenen també una còpia d'un dels documents acreditatius d'haver satisfet la part de multa amb paper de pagaments de l'estat: « Corresponde este papel a la multa de quinientas pesetas impuesta a Dª Joaquina Roca Bosch, vecina de esta capital, en 13 del actual, por obstaculizar la normalización de la vida local. Gerona 20 de marzo de 1939. El Gobernador Civil». Hi ha una nota manuscrita que diu: « Ingresado en c/c el 33% 160 y En papel de pagos 340, Total 500».

Lluís Serrano esmenta els controls, i les denúncies, sobre els establiments hotelers i il·lustra amb d'altres documents les dificultats de tota mena dels anys de la més immediata postguerra. M'ha semblat que l'exemple que aporto de ca la Quima era un bon colofó per animar a llegir un bon llibre, amè i suggeridor.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/opinio/2017/12/29/hostals-fondes-hotels-girona/887426.html?utm_source=rss